O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

O'quv ishlari bo'yicha prorektor
T.S.Sharipov
2024 yil «__» avgust

BUGALTERIYA HISOBI HISOBINI MILLIY STANDARTLAR ASOSIDA YURITISH FANI BO'YICHA SILLABUS

Kunduzgi bo'lim uchun

Bilim sohasi :	400 000 – Bisnes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410 000 – Bisnes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60410100–Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Samarqand-2024

Modul /FAN SILLABUSI
Buxgalteriya hisobi va menejment fakulteti
60410100– Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) ta'lim yo'nalishi

Fan nomi	**Bugalteriya hisobi hisobini milliy standartlar asosida yuritish**
Fan turi	**Tanlov**
Fan kodi	**IFRS100**
Yil	2024-2025
Semestr	4
Ta'lim shakli	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	**30**
Amaliy mashg'ulotlar	**30**
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	**60**
Kredit miqdori	**4**
Baholash shakli	Test
Fan tili	**O'zbek**

Fan maqsadi (FM)

FM	Ushbu fan maqsadga erishtirish uchun talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, xo'jalik jarayonlarini amalga oshirishga ijobiy yondashuv hamda ilmiy bilim va malakalarini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi
2.	O'zbekiston Respublikasi Ta'lim to'g'risidagi qonuni
3.	Iqtisodiy fanlarni o'qitish uslubiyoti
4.	Iqtisodiy ta'limdagi o'qitish texnologiyasi
5.	Buxgalteriya hisobi nazariyasi
6.	Moliyaviy buxgalteriya hisobi
7.	Soliqlar hisobi

Ta'lim natijalari (TN)

TN1	Birlamchi hujjatlarni qabul va nazorat qilish	
TN2	Asosiy vositalarni, tovar-moddiy zaxiralarni, kredit va qarzlarni, investitsiyalarni, xususiy kapital va boshqalarni ro'yxatga olish va hisobini yuritish	
TN3	Barcha turdagi daromadlar va xarajatlar hisobini yuritish	
TN4	Tayyor mahsulot va tovarlar hisobini yuritish hamda ularning realizatsiyasi	
TN5	Korxonalar o'rtasidagi hisob-kitoblarni yuritish	
TN6	Ish haqini hisoblash	
TN7	Soliqlarni hisoblash	
TN8	Moliyaviy hisobotlarni tayyorlash	
	Fan mazmuni	
	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	**Ajratil-gan soat**
M1	Buxgalteriya hisobi to'g'risida tushuncha va buxgalteriya hisobini huquqiy tartibga solish	2
M2	Buxgalteriya hisobining subyektlari, obyektlari va uslubi	2
M3	Buxgalteriya balansi. Buxgalteriya hisobining schotlar tizimi va ikkiyoqlama yozuv	2
M4	Hujjatlashtirish va inventarizatsiya	2
M5	Kassadagi naqd pul mablag'larining hisobi. Hisob kitob va valyuta schotidagi pul mablag'lari	2
M6	Mehnat haqi hisobi	2
M7	Moddiy qiymatliklar, inventar va xo'jalik buyumlari hisobi	2
M8	Asosiy vositalar hisobi	2
M9	Nomoddiy aktivlar hisobi	2
M10	Moliyaviy investitsiyalar hisobi	2
M11	Ishlab chiqarish xarajatlari hisobi, mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) sotish va mahsulotlar tannarxini kalkulyatsiyasi	2
M12	Tayyor mahsulot, tovarlar va ularni sotish hisobi	2
M13	Davr xarajatlari va xususiy kapital hisobi	2
M14	Moliyaviy natijalari hisobi. Foyda solig'ini hisoblash va hisobga olish tartibi	2
M15	Buxgalteriya balansini tuzish. Moliyaviy natijalar to`g`risidagi hisobotni tuzish va taqdim etish.	2
	Jami	**30**
	Mashg'ulotlar shakli: amaliy (A)	
A1	Buxgalteriya hisobi to'g'risida tushuncha va buxgalteriya hisobini	2

	huquqiy tartibga solish	
A2	Buxgalteriya hisobining subyektlari, obyektlari va uslubi	2
A3	Buxgalteriya balansi. Buxgalteriya hisobining schotlar tizimi va ikkiyoqlama yozuv	2
A4	Hujjatlashtirish va inventarizatsiya	2
A5	Kassadagi naqd pul mablag'larining hisobi. Hisob kitob va valyuta schotidagi pul mablag'lari	2
A6	Mehnat haqi hisobi	2
A7	Moddiy qiymatliklar, inventar va xo'jalik buyumlari hisobi	2
A8	Asosiy vositalar hisobi	2
A9	Nomoddiy aktivlar hisobi	2
A10	Moliyaviy investitsiyalar hisobi	2
A11	Ishlab chiqarish xarajatlari hisobi, mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) sotish va mahsulotlar tannarxini kalkulyatsiyasi	2
A12	Tayyor mahsulot, tovarlar va ularni sotish hisobi	2
A13	Davr xarajatlari va xususiy kapital hisobi	2
A14	Moliyaviy natijalari hisobi. Foyda solig'ini hisoblash va hisobga olish tartibi	2
A15	Buxgalteriya balansini tuzish. Moliyaviy natijalar to`g`risidagi hisobotni tuzish va taqdim etish.	2
	Jami	**30**
	Mustaqil ta'lim (MT)	
MT1	Buxgalteriya hisobi to'g'risida tushuncha va buxgalteriya hisobini huquqiy tartibga solish	2
MT2	Buxgalteriya hisobining subyektlari, obyektlari va uslubi	2
MT3	Buxgalteriya balansi	2
MT4	Buxgalteriya hisobining schotlar tizimi va ikkiyoqlama yozuv	2
MT5	Hujjatlashtirish va inventarizatsiya	2
MT6	Buxgalteriya hisobining registrlari va shakllari	2
MT7	Kassadagi naqd pul mablag'larining hisobi	2
MT8	Hisob kitob va valyuta schotidagi pul mablag'lari	2
MT9	Mehnat haqi hisobi	2
MT10	Moddiy qiymatliklar, inventar va xo'jalik buyumlari hisobi	2
MT11	Asosiy vositalar hisobi	2
MT12	Nomoddiy aktivlar hisobi	2
MT13	Moliyaviy investitsiyalar hisobi	2
MT14	Ishlab chiqarish xarajatlari hisobi, mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) sotish va mahsulotlar tannarxini kalkulyatsiyasi	2

MT15	Tayyor mahsulot, tovarlar va ularni sotish hisobi	**2**
MT16	Davr xarajatlari va boshqa xarajatlar hisobi	**2**
MT17	Xususiy kapital hisobi	**4**
MT18	Korxona daromadlari,xarajatlari,tarkibi va hisobi	**4**
MT19	Moliyaviy natijalarni shakllantirish. Yopiluvchi provodkalar	**4**
MT20	Foyda solig'ini hisoblash va hisobga olish tartibi	**4**
MT21	Qo'shilgan qiymat solig'ini(QQS) hisoblash tartibi va hisobini tashkil etish	**4**
MT22	Buxgalteriya balansini tuzish va taqdim etish	4
MT23	Moliyaviy natijalar to'grisidagi hisobotni tuzish va taqdim etish	4
	Jami	**60**

Asosiy adabiyotlar

1	Ўзбекистон Республикаси Конституцияси – (Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 01.05.2023 й., 03/23/837/0241-сон)
2	Ўзбекистон Республикасининг Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида қонуни Тошкент ш., 2016 йил 13 апрель, ЎРҚ-404-сон (қўшимча ва ўзгаришлар билан)
3	Ўзбекистон Республикасининг Солиқ Кодекси. Кучга кириш санаси 01.01.2020 (қўшимча ва ўзгаришлар билан)
4	Гадоев Э. ва бошқалар. Бухгалтер учун амалий қўлланма: икки жилдлик. Тошкент НОРМА 2010.
5	Иброҳимов А.К, Очилов И.К, Қўзиев И.Н, Ризаев Н.Қ. Молиявий ва бошқарув ҳисоби. - Т.: "ИҚТИСОД –МОЛИЯ", 2008.
6	Каримов А., Исломов Ф., Авлоқулов А. Бухгалтерия ҳисоби. Дарслик.- Т.: Шарқ, 2004.
7	Очилов И.К. Д.Х. Азларов, А.З. Авлоқулов. Молиявий ҳисоб -2. Ўқув қўлланма. И.К. Очилов, - Т.: "Иқтисод-молия", 2008.
8	Сотиволдиев. А., Иткин Ю. Замонавий бухгалтерия ҳисоби. (Янги счётлар режаси асосида), ЎзБАМА-2005, 1-2том.
9	Хамдамов Б.К., Исломов Ф.Р., Авлокулов А.З. Молиявий ҳисобот. Ўқув қўлланма./ - Т.: "Иқтисод-молия", 2008.
10	Ғуломова Ф. Бухгалтерия ҳисобидан мустақил ўрганиш учун қўлланма. -Т. "Норма" 2013 .

Qo'shimcha adabiyotlar

1	Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори, 24.02.2020 йилдаги ПҚ-4611-сон Молиявий Ҳисоботнинг Халқаро Стандартларига ўтиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида
2	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори, Маҳсулот (ишлар, хизматлар)ни ишлаб чиқариш ва сотиш харажатлари таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакллантириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида 05.02.1999 йилдаги 54-сон
3	Практика бухгалтерского учета. Том 1 и 2.(Э.Ф.Гадоев и др.) Ташкент :

	«NORMA», 2013.
4	Мирошниченко Т.А. Бухгалтерский финансовый учет и отчетность (продвинутый уровень):учебник. п.Персиановский: изд-во ДонГАУ, 2015
5	Ортиқов Х. ва бошқалар. Ўзбекистон Республикаси бухгалтерия ҳисобининг миллий стандартига шарҳлар тўплами. Тошкент "НОРМА" 2010.
6	Бахолдина И. В., Голышева Н. И.Бухгалтерский финансовый учет: Учебное пособие/ - М.: Форум, НИЦ ИНФРА-М, 2016.
7	Уразов К.Б. Молиявий ҳисоб ва ҳисобот. Замонавий педагогик технологияларга асосланган кўргазмали маърузалар курси, 1-қисм. Самарканд, СамИСИ, 2019.
8	Уразов К.Б. Бухгалтерия молиявий ҳисоби. Ўқув қўлланма, Самарканд, СамИСИ, 2013.
9	Уразов К.Б., Пулатов М.Э. Бухгалтерия ҳисоби Дарслик.-Т: "Fan va texnologiyalar nashriyot-matbaa uyi",2021. 560 bet.
10	Уразов К.Б. Бошқа тармоқларда бухгалтерия ҳисобининг хусусиятлари. Дарслик. –Т.: "Fan va texnologiya" , 2019. 540 бет.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi me'zonlar tavsiya etiladi:

a) **5 baho olish uchun talabaning bilim daajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**

- fanning mohiyat va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy hatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) **4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan boyicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) **3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**
- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi maczularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasini qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif	Rafeyev Davron Rafeyevich iqtisod fanlari nomzodi, dotsent.

	Misirov Asliddin Mamasobirovich assistent
E-mail	**davronrofeev@sies.uz.**
Tashkilot	Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Buxgalteriya hisobi" kafedrasi
Taqrizchilar	**Abdullayev R.A.** - O'zbekiston Respublikasi buxgalterlar va auditorlar milliy assotsiatsiyasi Samarqand filiali Kengashining raisi **Pashaxodjayeva D.D.** - SamISI, «Buxgalteriya hisobi»kafedrasi dotsenti,PhD

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubuy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ FD-02-25

Mazkur Sillabus "Buxgalteriya hisobi" kafedrasining 2024 yil 28 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv uslubiyat bo'limi boshlig'i — I.E.Shodmonov

Fakultet dekani — J.N.Abiyev

Kafedra muduri — S.N.Tashnazarov

Tuzuvchi — A.M. Misirov